

C227 – BUI14

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2005-2006

2 mei 2006

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BUITENLANDS BELEID, EUROPESE AANGELEGENHEDEN,
INTERNATIONALE SAMENWERKING EN TOERISME

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Joris Vandenbroucke tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over duurzaam en ethisch internationaal ondernemen in de praktijk

1

Voorzitter: de heer Karim Van Overmeire

Vraag om uitleg van de heer Joris Vandenbroucke tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over duurzaam en ethisch internationaal ondernemen in de praktijk

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandenbroucke: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren, op het eerste gezicht lijkt de toewijzing van de quota voor biodiesel en bio-ethanol een puur federale aangelegenheid. De Europese regelgeving legt ons op dat 5,75 procent van de transportbrandstoffen tegen 2010 uit bio-brandstof moet bestaan. Dat is duidelijk een duurzame keuze. Voor mij bestaat er wel degelijk een link met de Vlaamse verantwoordelijkheden, mevrouw de minister. Uw beleidsdoelstellingen inzake duurzaam en ethisch ondernemen sluiten hierbij aan. U hebt ook uitspraken in die richting gedaan.

De agro-industriële sector wordt gedomineerd door enkele wereldspelers. Premier Verhofstadt heeft nog vóór het wetgevend kader geschapen was, al met stelligheid verkondigd dat Cargill een deel van de opdracht zal krijgen. Cargill is een agrogigant die maar liefst 62 miljoen euro wil investeren in de Gentse haven. Buitenlandse investeerders aantrekken is een van de hoofdo opdrachten van het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen. In de nieuwe beheersovereenkomst 2006-2009 zal ook 'de bevordering van het duurzaam en ethisch internationaal ondernemen' als strategische doelstelling worden ingeschreven, zo werd aangekondigd in de beleidsbrief Internationaal Ondernemen.

Op de Vlaamse diplomaten was het dan ook een 'hot issue'. De Vlaamse buitenlandse vertegenwoordigers ontvingen er een starterskit 'Duurzaam en ethisch internationaal ondernemen'. Zo kunnen zij de principes van deugdelijk bestuur, respect voor het milieu en de mensenrechten, een transparant personeelsbeleid en aandacht voor liefdadigheid en maatschappelijke projecten uitdragen in de wereld. Mevrouw

de minister, u had het op die dag over 'Vlaanderen dat zijn sociaal, economisch en ecologisch welzijn wil exporteren'. In de Nieuwsbrief voor Internationaal Ondernemen van februari 2006 verklaarde u: 'Ook de internationale investeerders die zich in Vlaanderen vestigen, zullen geïnformeerd worden over het belang van duurzaam en ethisch ondernemen.' Daar zit voor mij de link met Vlaanderen.

Cargill is niet zomaar een onderneming. Ze realiseert een jaaromzet van 71 miljard dollar en is de grootste agromultinational van de wereld. Het is ook het grootste familiebedrijf ter wereld. Het is niet beursgenoteerd. Cargill is onder meer de belangrijkste producent van voedingsoliën en behoort tot de grootste producenten van cacao, veevoeder, maïsproducten, vruchtensappen, vlees, zout en kunstmest. Daarnaast is het een van de grotere handelaren in koffie, katoen, rubber en suiker en is het ook nog actief in de staalproductie en de financiële dienstverlening. Het heeft 142.000 werknemers in dienst in 61 landen en ontplooit economische activiteiten in 195 landen.

Deze agoreus blijkt niet overal de principes van ethisch en duurzaam ondernemen te respecteren. Dat blijkt uit diverse rapporten. Uit een onderzoek van eind 2005 in opdracht van de Nederlandse Milieudefensie en de ontwikkelingsorganisatie Cordaid blijkt dat Cargill zich in Zuid-Amerika schuldig maakt aan moderne vormen van slavernij via dwangbuiscontracten, illegale landonteigening en kap van tropische bossen. Dat laatste heeft ook Greenpeace recent uitvoerig gedocumenteerd in een rapport. Op 20 februari werd Cargill door een Braziliaanse rechtbank veroordeeld voor een illegaal gebouwde haven in Santarém voor de export van soja naar Europa, onder andere naar de Gentse haven. Ook in Maleisië en Indonesië is Cargill betrokken bij illegale houtkap en vervuiling.

De International Crisis Group, een gerenommeerd in Brussel gevestigd instituut voor conflictpreventie, rapporteerde in maart 2005 dat de agroconcerns zoals Cargill als grote katoenafnemers een belangrijke verantwoordelijkheid dragen in het in stand houden van kinderarbeid en uitbuiting van boeren in Centraal-Azië.

De federale ministerraad heeft in het wetsontwerp over de toewijzing van de productiequota criteria ingeschreven overeenkomstig dewelke de bedrijven de sociale, fiscale en milieuregelgeving van de lidstaat waar de productie-eenheid is gevestigd, moeten respecteren. Als Cargill naar Vlaanderen komt, moet het onze regelgeving respecteren. Dat is in mijn ogen, eerlijk gezegd, de evidentie zelf. Wat voor Vlaamse bedrijven geldt, geldt ook voor buitenlandse investeerders.

Mevrouw de minister, u wilt bedrijven aanspreken op het ethische en duurzame karakter van hun bedrijfsvoering. Als we Cargill onze biodiesel laten produceren waarmee we schoner gaan rijden, moeten we dan de ogen sluiten voor de praktijken elders in de wereld die ik net heb toegelicht? Moeten wij de mogelijke negatieve ecologische en sociale impact van de productie van biodiesel niet voor ogen houden vooraleer een contract toe te wijzen?

Heeft de uitspraak dat ‘internationale investeerders die zich in Vlaanderen vestigen, geïnformeerd zullen worden over het belang van ethisch en duurzaam ondernemen’, ook betrekking op hun activiteiten buiten Vlaanderen of betreft het enkel de activiteiten die men hier wenst te ontplooiën?

Hoe informeert u zich over de manier waarop Vlaamse en in Vlaanderen gevestigde internationale investeerders hun activiteiten elders in de wereld in overeenstemming brengen met de principes van ethisch en duurzaam verantwoord ondernemen?

Op welke wijze zullen buitenlandse investeerders concreet worden geïnformeerd over het belang van ethisch en duurzaam internationaal ondernemen? Hoe zal worden opgetreden tegen investeerders en Vlaamse bedrijven die deze principes pertinent niet toepassen?

Erkent u dat de door diverse organisaties gerapporteerde handelswijze van het agroconcern Cargill in het buitenland, strijdig is met de bovenvermelde principes? Welke stappen kunt u ondernemen om in het dossier van de toewijzing van de productiequota voor biobrandstoffen betere garanties af te dwingen inzake het beperken van de ruimere negatieve ecologische en sociale impact van de productie- en handelsactiviteiten van de deelnemende agroconcerns?

In het verleden stond een dochteronderneming van Cargill, namelijk Cargill Malt, met de financiële

steun van het IWT in voor de ontwikkeling van een nieuw moutproces in samenwerking met de KULeuven. Welke andere samenwerkingsverbanden bestaan er tussen Cargill en de Vlaamse overheid? Wanneer zal de nieuwe beheersovereenkomst met het FIT worden ondertekend?

De voorzitter: De heer Vrancken heeft het woord.

De heer John Vrancken: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren, ik ben aangenaam verrast dat een collega uit socialistische hoek de ethische kwestie naar voren schuift. We hebben het daar in deze commissie al meermaals over gehad. De antwoorden waren zeer uiteenlopend.

De buitenlandse investeerders die zich op Belgisch grondgebied vestigen en willen ondernemen, moeten onze regelgeving uiteraard volgen. Alles is sociaal-rechtelijk en vennootschapsrechtelijk gereguleerd. We hebben een milieuregelgeving. Daar moet elke investeerder zich aan houden. Cargill wil zich in de petrochemische nijverheid vestigen. Het is evident dat het ARAB wordt gevolgd en de geplogenheden van de petrochemische sector worden nageleefd. Daar bestaan eigen procedures, vastgelegd in een VCA. Als Cargill zich wil positioneren binnen de petrochemische sector, zal het moeten beantwoorden aan de geldende regelgevingen.

Ik sluit me aan bij de vraag over het ethisch ondernemen in het buitenland. Ik heb diezelfde vraag al gesteld over Chinese bedrijven die hier willen komen opereren. Ik ben benieuwd naar uw antwoord, mevrouw de minister.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren, we hebben hier inderdaad al gedebatteerd over duurzaam en maatschappelijk verantwoord internationaal ondernemen. Ik heb onthouden dat de Vlaamse Regering daar een punt van tracht te maken. Het gaat er vooral om Vlaamse bedrijven in het buitenland te stimuleren, te informeren en te sensibiliseren om daar het goede voorbeeld te geven. Ik heb ook onthouden dat de internationale instellingen hier een grote rol in spelen. U vermeldde in dat opzicht onder meer de Doha-ronde van de WHO. Er zijn ook nog de Internationale Arbeidsorganisatie en de Europese Commissie die in de onderhandelingen een rol kunnen spelen om alle staten de ondersteuning te bieden

om de bedrijven op hun grondgebied hun sociale en milieuregels te laten respecteren.

Ik ben naar aanleiding van deze vraag om uitleg even op het web naar informatie over Cargill gaan zoeken. Ik heb inderdaad die negatieve informatie gevonden over ontbossing van het Amazonewoud voor soja-plantages en over het personeelsbeleid. Ik heb ook positieve zaken ontdekt. Cargill investeert sterk in technologische vernieuwing. Het restafval wordt nu bijvoorbeeld hergebruikt, en het bedrijf produceert biodiesel en bio-ethanol.

Het aantrekken van buitenlandse investeerders is een van de hoofdtaken van Vlaanderen. De regering maakt daar werk van via de oplistings van de knelpuntberoepen. We moeten onze waarden daarbij consequent in ere houden. We zullen een evenwicht moeten zoeken. Hoe trekken we voldoende degelijke buitenlandse investeerders aan zonder echt voorwaarden te stellen om het land binnen te komen? Dat zou het einde betekenen van ons economisch beleid.

Welke rol kan het FIT hierin spelen? Dat zie ik niet goed. Het FIT werkt vooral stimulerend en sensibiliserend naar Vlaamse bedrijven. Is de gedragscode van het vroegere Export Vlaanderen mee opgenomen in het FIT? Geldt deze code ook voor de investeringen van buitenlandse bedrijven in Vlaanderen?

De voorzitter: De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren, dit is een relevante vraag om uitleg. Ik herinner me dat Cargill enkele maanden geleden hét triomfteken was waarmee premier Verhofstadt terugkeerde uit de VS. Ik vrees dat de rapporten over Cargill van onder meer het WWF en Greenpeace, aantonen dat dit een vergiftigd geschenk is. Als we soja willen gebruiken om biodiesel te maken en duurzaam autoverkeer te ontwikkelen, moeten we eerst onderzoeken of die soja zelf duurzaam is geteeld. Bij Cargill is dat zeker en vast niet het geval.

Het kappen van het regenwoud is maar een van de problemen: ook het veelvuldig gebruik van GGO's is er eentje. Een ander probleem is het inzetten van de lokale bevolking als moderne slaven. Dat zijn allemaal zaken die het moeilijk maken om deze soja als een duurzaam product aan te prijzen.

Ik hoop bijgevolg dat deze vraag u inspireert om een aantal initiatieven te nemen. En ik hoop dat deze

vraag ook de federale staatssecretaris die voor duurzame ontwikkeling verantwoordelijk is, zal inspireren om duurzaamheidscriteria voor biobrandstoffen in te voeren. Dat gebeurt liefst op Europees vlak, maar als dat erg omslachtig is, kan men er alvast op Belgisch niveau werk van maken en bijvoorbeeld een ecolabel voor biobrandstoffen invoeren.

Tot slot wil ik het nog even hebben over China. Ik vind dat de minister op de Vlaamse diplomaten van 9 januari hierover relevante zaken heeft gezegd. Ze zei dat Vlaanderen zijn sociaal-economisch en ecologisch welzijn wil exporteren. Kan ze me zeggen hoe ze dat in concreto ziet, en dan meer in het bijzonder hoe dat past in het Vlaams ondernemen in China? Het is duidelijk dat de enorme economische boom van China een grote achteruitgang van het milieu tot gevolg heeft. Verder is er geen sprake van vrije vakbonden in China. Hoe wil de minister ons sociaal-economisch en ecologisch welzijn naar China exporteren? Geeft ze bijvoorbeeld richtlijnen aan Vlaamse bedrijven? Op het vlak van duurzaam en ethisch internationaal ondernemen zijn er misschien veel landen en bedrijven waarmee samenwerking problematisch is, maar Cargill en China springen er alleszins uit en kunnen niet over het hoofd worden gezien.

De voorzitter: Minister Moerman heeft het woord.

Minister Fientje Moerman: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, er is gevraagd of de uitspraak dat 'internationale investeerders die zich in Vlaanderen vestigen, geïnformeerd zullen worden over het belang van ethisch en duurzaam ondernemen' ook betrekking heeft op activiteiten buiten Vlaanderen, dan wel enkel op activiteiten die men hier wenst te ontplooiën. Het thema duurzaam en ethisch ondernemen is per definitie niet territoriaal gebonden. Wie hier investeert, moet alle vigerende regionale, nationale, Europese en internationale wetten en regels naleven.

Wat betekent het feit dat het FIT deze thema's in zijn opdracht heeft verwerkt? Ik heb de ondertoon van uw vraag wel begrepen: u wilt weten wat ik doe met die 'stouterik' die in Vlaanderen wil investeren, hoewel ik het duurzaam en ethisch ondernemen wil promoten. Wat zal ik ondernemen? De beheersovereenkomst met het FIT wordt normalerwijze medio mei formeel afgerond. Daarin staan vier strategische doelstellingen. Het zijn er eigenlijk drie, met daaraan toegevoegd een doelstelling over de dienstverlening. De doelstellingen zijn: meer exporteren, buitenlandse investeerders naar Vlaanderen halen en duurzaam

en ethisch internationaal ondernemen bevorderen. Het is overigens de eerste keer dat dit laatste in een beheersovereenkomst van een exportagentschap staat.

We beginnen dus van nul. Naar aanleiding van de Vlaamse diplomdagen – ik heb die benaming behouden omdat niemand inspiratie voor iets beters had – hebben we al onze economische vertegenwoordigers in het buitenland teruggeroepen. Dat gebeurt elk jaar, en telkens worden ze dan bijgeschoold. Ook de Walen en Brusselaars, met wie we samenwerken en die ons ten dele ook vertegenwoordigen, waren er. Ook onze Vlaamse ‘diplomaten’ waren er. We zijn begonnen met een nulmeting. Dat is een geleerd woord om na te gaan wat ze al van het onderwerp kennen en wat hun opvattingen daarover zijn. De helft wist er min of meer iets over. Na twee dagen bijscholing hebben we nagegaan of hun opvattingen waren geëvolueerd.

Op de bijscholing hebben vertegenwoordigers van internationale organisaties en mensen van het federale en Vlaamse niveau het wettelijke kader geschetst. Ik heb er evenwel ook mensen uit Vlaamse bedrijven bij gehaald die al aspecten ervan in de praktijk brengen. Zo was er iemand van een bedrijf dat soja uit Brazilië importeert. Dat bedrijf hanteert het principe dat er geen soja wordt geïmporteerd die is geteeld op gronden die op het regenwoud zijn gewonnen. Anderen hebben het er gehad over ‘corporate governance’. Nadien hebben de mensen zelf een poging ondernomen om een ‘toolkit’ te ontwikkelen waarmee ze ter plaatse aan de slag kunnen. Dat was het begin.

Het vervolg is een project dat twee jaar loopt en ertoe moet leiden dat de kennis van het FIT over duurzaam en ethisch ondernemen diepgaand wordt ontwikkeld. Dat gebeurt in samenwerking met de vzw Kauri, een ngo die zich bezighoudt met ethisch internationaal ondernemen. Iemand van die vzw zetelt in de raad van bestuur van het FIT, waarin ondernemers maar ook andere mensen zetelen.

Behoudens uitzonderlijke gevallen, waar ik nog op terugkom, is het niet de bedoeling om een systeem uit te werken waarbij ethisch internationaal ondernemen, afdwingbaar, via sancties, wordt opgelegd. In Vlaanderen is vandaag geen regeling bij decreet of besluit van kracht dat toelaat om bepaalde vormen van steunverlening afhankelijk te maken van het naleven van principes van ethisch en duurzaam internationaal ondernemen en daarvoor ook in sancties voorziet.

Het FIT wil de eigen ondernemers die in het buitenland actief zijn, bewust maken van de Vlaamse, Belgische en internationale regels waaraan ze zich moeten houden, én van de regels en normen van het land waarin ze investeren. Het is niet de bedoeling dat het FIT in het buitenland als een inspecteur optreedt en een rapport opstelt, waarna dan een sanctie volgt. Op dit ogenblik houden we ons bezig met bewustmaking. We hebben de ambitie om een omgeving te creëren waarin een ondernemer niet meer kan zeggen dat hij niet wist dat hij zus of zo had moeten handelen. Dat excuus zal men in de toekomst niet meer kunnen gebruiken.

Het FIT heeft wel één nieuwe maatregel genomen: voor de toekenning van subsidies aan bedrijvengroepen is het criterium duurzaam en ethisch internationaal ondernemen expliciet opgenomen. Voor andere steunmaatregelen is dat nog niet het geval. En u weet ook dat de overheid alleen kan optreden en sancties nemen als er een wettelijk kader bestaat.

In uw derde punt vraagt u zich af hoe de buitenlandse en Vlaamse investeerders worden geïnformeerd. Het FIT werkt op dit ogenblik aan een informatieplan om Vlaamse bedrijven die internationaal actief zijn en potentiële investeerders in Vlaanderen te informeren over de inhoud en de voordelen van ethisch en duurzaam ondernemen. Het FIT onderzoekt momenteel of men daarbij gebruik kan maken van een informatiebrochure. In elk geval is het zo dat we in deze eerste fase niet repressief optreden, maar sensibiliseren.

Er is ook gevraagd of bij de toewijzing van productiequota voor biobrandstoffen garanties kunnen worden ingebouwd over de beperking van de schadelijke ecologische gevolgen. Wat de toewijzing van productiequota betreft, moet u uw vraag stellen aan minister Peeters, die leefmilieu en energie in zijn portefeuille heeft.

Er was ook een vraag over eventuele steun van het IWT voor een dochteronderneming van Cargill, Cargill Malt. In de voorbije vijf jaar heeft het IWT geen steun verleend aan Cargill of dochterondernemingen van dat bedrijf. Voor de volledigheid vermeld ik wel dat Cargill in de jaren negentig wel steun heeft ontvangen voor drie onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten, voor een totaalbedrag van 1.350.006 euro. Verder heeft Cargill in 2002 een aanvraag ingediend voor een investeringsproject voor de exploitatiezetel in Gent. Op 17 februari 2003 is in dat verband een ecologiesteun toegekend van 85.444,80 euro, alsook

een vrijstelling van de roerende voorheffing op het investeringsbedrag voor de duur van vijf jaar. Tot vandaag is van deze ecologiesteun, overeenkomstig de vigerende reglementering, de helft of 42.722,40 euro uitbetaald. De andere helft wordt uitbetaald wanneer de vennootschap aantoonbaar dat de desbetreffende ecologie-investering is voltooid.

Sinds dat laatste dossier heeft het Vlaamse Gewest zowel de expansiesteun als de ecologiesteunregeling aangepast aan de nieuwe Europese staatssteunregeling. Dat heeft tot gevolg dat Cargill en de daarmee verbonden ondernemingen zoals Bioro en Vanden Avenne niet langer aanspraak kunnen maken op steun vanwege het departement Economie. Zij behoren immers tot de agrovoedingssector die ressorteert onder het toepassingsgebied van landbouwsteun. Tot zover de feiten over de steunverlening aan dit bedrijf voor wat betreft de steun die onder mijn bevoegdheid valt.

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandenbroucke: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, ik dank de minister voor haar antwoord, en dan in de eerste plaats voor de duidelijkheid die is gecreëerd over de rol van het FIT in deze zaak. Tot mijn spijt heb ik begrepen dat in een eerste fase duurzaam en ethisch ondernemen een zaak van sensibilisering is, en dan vooral van de eigen Vlaamse bedrijven die in het buitenland investeren. Ik begrijp dat wel, want we moeten eerst kunnen stappen vooraleer we kunnen lopen. Dit optreden zal ook minder gericht zijn op de buitenlandse investeerders die naar Vlaanderen komen. Ze zullen er wel over geïnformeerd worden. U zegt heel duidelijk dat u niet sanctionerend kunt optreden of er voorwaarden kunt aan vastknopen om in Vlaanderen te investeren. Ik heb wel begrepen dat u kunt optreden inzake het toekennen van overheidssteun.

Minister Fientje Moerman: Het gaat dan over subsidieregelingen van het FIT voor bedrijfsgroeperingen. Die zijn geldig voor exportgerichte activiteiten. Een internationale investeerder die naar Vlaanderen komt, moet wel heel ons scala van sociale en economische wetgeving, milieuwetgeving en dergelijke meer naleven. Op dat vlak bevindt Vlaanderen zich bij de verst gevorderde regio's van de wereld. Iemand die in Vlaanderen investeert, moet de wetgeving zonder één uitzondering naleven. Het is trouwens een

van de taken van de task force Internationaal Investeren een potentiële investeerder over al die zaken te informeren.

De heer Joris Vandenbroucke: Het lijkt me de evidentie zelve dat elk bedrijf op ons grondgebied onze wetgeving naleeft. En het is inderdaad zo dat onze regelgeving mag worden gezien. Ik heb er echter een probleem mee dat daarmee voor ons de kous af is terwijl het gaat over een bedrijf dat deze regels elders in de wereld volledig aan zijn laars lapt. Daar bestaan rapporten en objectieve vaststellingen over die absoluut stuitend zijn. Ik hoop dat we in een tweede fase niet alleen voorloper zijn en blijven inzake het instellen van een strenge economische en sociale regelgeving op het eigen grondgebied, maar dat we samen met andere Europese regio's het voortouw kunnen nemen in de rest van de wereld.

De federale overheid heeft ooit een wetgeving ontwikkeld die bepaalt dat wie de mensenrechten schendt in het buitenland, in België voor de rechtbank kan worden gedaagd. Misschien kan die lijn worden doorgetrokken op het vlak van economische activiteiten. Wat bedrijven als Cargill uitrichten in grote delen van de wereld, vind ik even verwerpelijk als wat sommige overheidsregimes uitvoeren.

Minister Fientje Moerman: In principe geldt in het internationaal strafrecht het principe van de dubbele incriminatie. Dat betekent dat als u in België een in het buitenland gepleegd misdrijf wilt vervolgen, dat misdrijf zowel in België als in het buitenland strafbaar moet zijn. Daar bestaat een heel beperkt aantal afwijkingen op ten aanzien van personen. Zo kunnen pedofielen die in het buitenland daden van pedofilie stellen, bij ons worden berecht. Wanneer u het echter hebt over een bedrijf, dan spreekt u niet meer over een fysieke persoon maar over een rechtspersoon. De strafbaarstelling van rechtspersonen zit te ingewikkeld in elkaar om hier binnen het bestek van een vraag om uitleg degelijk te kunnen worden behandeld.

De heer Joris Vandenbroucke: Ik ben het met u eens. Het is niet mijn bedoeling de naïeve idealist te spelen die met de Vlaamse minister van Economie ten strijde wil trekken en alle grote boze internationale spelers aan de galg wil hangen. Ik vind echter dat we een maximale invulling moeten geven aan de doelstellingen die u naar voren schuift wanneer het gaat over buitenlandse investeerders in Vlaanderen.

De voorzitter: De heer Vrancken heeft het woord.

De heer John Vrancken: Mijnheer Vandenbroucke, wanneer ik u hoor pleiten voor het ethisch ondernemen van buitenlandse investeerders, dan stel ik een zekere selectieve verontwaardiging vast. Wanneer we die lijn moeten doortrekken, dan kan binnenkort geen enkel Chinees bedrijf nog in Vlaanderen investeren. Alle punten die u opsomt in verband met ethiek, kinderarbeid, vakbondswerking enzovoort, vinden we immers terug in de Chinese maatschappij. U noemt hier nu een bedrijf, maar u zou alle bedrijven in China onder de loep moeten nemen.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb nog twee korte vragen.

Ik denk dat de meeste bedrijven op internationaal vlak overtuigd zijn van het belang van duurzaam internationaal ondernemen. Dat is ook een van de grote troeven ten aanzien van de consument. Ik geloof dan ook heel sterk in sensibiliseren en informeren.

Mevrouw de minister, u hebt het gehad over een werkgroep die binnen het FIT is opgericht. In een antwoord op een vorige vraag in februari 2006 hebt u verwezen naar de oprichting van een platform inzake duurzaam ethisch ondernemen in mei 2006. Gaat het dan tweemaal over hetzelfde?

Ik vind het een goed idee dat dat platform verder onderzoekt hoe de dialoog kan worden aangegaan met internationale bedrijven die naar Vlaanderen komen en multinationalaal werken. Hoe kunnen we op dat vlak stimulerend en niet repressief optreden? Een informatiebrochure kan interessant zijn, maar misschien zijn er nog andere mogelijkheden.

Minister Fientje Moerman: Wat uw eerste vraag betreft, gaat het over twee onderscheiden zaken. Er loopt een project in samenwerking met de vzw Kauri om de kennis over duurzaam en ethisch internationaal ondernemen te vergroten. Dat project loopt over 2 jaar en krijgt EFRO-steun.

Daarnaast heb ik een platform aangekondigd, maar dat komt er pas in september.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
